

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: József 5—33. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
EMBER. KAROLY
KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus nép-oktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, VIII. kerület, Szentkirályi-utca 28.

Kath. Tanügyi Munkások!

A hazai latin és görög szert. róm. kath. iskolák és intézetek oktatóihoz intézett *felhívás*.

A nagy világesemények zajában is nem fogyó becsvágygal folytatjuk a legbékésebb munkát: a Magyar állam jövő nemzedéke lelki értékének vallásos, hazafias érzelmekkel, a dolgos életre való gyakorlatias ismeretekkel való művelését. Tehát nevelve tanítunk gyermekeket, ifjakat egy jobb és boldogabb élet munkájára. Szívünk, lelkünk teljesen át van hatva e felelősségteljes hivatásnak nemzetértékesítő feladataitól. Munkánkba belevisszük ideális lelkünk minden tudását és erejét, hogy ezáltal az új életre ébresztett haza jövő generációjában kifejlősszük, állandósítsuk és hatásossá tegyük egy népköztársasági állam polgáraiban föltételezett kultúra minden kiválóságait, erőnyeit. Több, jobb, életre kihatóbb, nemesebb emberszeretetre, dolgosabb, öntudatosabb életre vezető értelmi és erkölcsi műveltséget adjunk a népnek — hangzik a lelkeket átható szózat. Mi átértjük és átérezzük e parancsnak velünk rendelkező erejét. És telítve van lelkünk isteni Mesterünk eszméjéből merített népnevelői tulajdonságokkal, hogy azokkal felvértezve, hivatásunk magaslatán állva, elméleti és gyakorlati szaktudással betöltsük az iskolában és az iskolán kívül szeretettel, lelkesedéssel kötelességeinket. Szívünkhöz emeljük a nép gyermekeit. Azt szeretjük legjobban és azzal foglalkozunk legtöbbet, akit leginkább ráutaltnak ítélünk nevelő, tanító munkánk áldásaira; mert végső eredményében azt akarjuk elérni, hogy egyetlenegy sem lépjen ki falaink közül az elemi kultúra áldásai nélkül. Azonban valljuk és hisszük, hogy az ezeréves mult kipróbált szellemében tudjuk csak ezt a szent hivatást betölteni. Ezért elhárítunk magunktól minden kísértést, mely ettől az alapvető felfogástól minket eltántorítani törekednék. Hazánk minden röge iránt érzett rajongó szeretetünk, népünk lelki nagyságának tisztelete és becsülése, nemzetünk multja, jelene és jövője egyaránt arra köteleznek, hogy szilárd meggyőződéssel, nyílt homlokkal, felemelt fővel oltalmat követeljünk hitvallásos iskoláink és intézeteink számára. A mai nagy átreformálódás közepett a felelősség teljes tudata szükséges ahhoz, midőn talán új pilléreit építjük fel köznevelésügyünk rendszerének. Nem az újítások tetszetős formája, hanem a tanúságtévésekből levont garanciális igazságok jogosultak egyedül alapját megvetni egy a demokratikus nevelés és oktatás eszméit megvalósítani hivatott tanügyi reformnak. És ebben a felfogásban nincs elmaradottság, hanem csak szintiszta szándéka a biztos haladást és fejlődést megadó, biztosító kulturhaladásnak és fejlődésnek. Megszüntetni a tudatlanságot, világító fényt kelteni a gondolkozó lelkekben, hogy az ásó, az eke, a kapa, a fűrész, a kalapács, a toll, az ecset több értelemmel, több öntudatossággal, a szolidaritás nemesebb felfogásával érvényesítse a jövőben az izzasztó, a fárasztó munkát az egyén és a köz javára. Az emberi jogok gyakorlásában több önzetlenséget, tisztultabb önállóságot, akaratot, az emberi méltóságnak teljesebb értékét akarjuk biztosítani hazánk néprétegeiben. Felébresztani, ébrentartani több és általánosabb lelki

igényt a művészet nyújtotta élvezetek iránt. Mind-mind általunk is vallott és követett nemzet-nevelő feladatok.

Ezek előrebocsátása után kérünk titeket tanítóvéreink:

1. Legyünk hűséges, lelkes dolgozó munkásai az ezeréves magyar hazának. Ragaszkodjunk minden talpalatnyi rögéhez. A megértés, a kölcsönös testvéri érzés fűzőn össze minket minden nemzeti, nyelvi és vallási különbség nélkül a haza minden fiával, gyermekével.

2. Mint hűséges oktatói a népköztársasági magyar államnak: nevelő tanításunkat hassa át az a nemes akarat, hogy tanítványaink, a jövő nemzedék a testvériség, a béke, a szabadság szent eszméit abban a lényegükben ismerjék meg és érezzék át az iskola falai között, ami szükséges ahhoz, hogy az életben majdan öntevőleg megtestesíteni tudják élethivatásukban, társadalmi tevékenységükben, politikai jogaik gyakorlásában e magasztos eszméket. Evégből az oktatás alsó fokán a beszéd- és értelemgyakorlatok körében, a középső fokon az olvasmány tárgyalások folyamán, a felső fokozaton különösen a történelem, alkotmánytan tanítása közben állandóan, de emellett hetenkint egy-egy órában különösebben szenteljünk időt oly nevelőtanításra, mely kiegészíti a régi tanítási anyagot a mai Magyarország új életének megértésére, átérzésére szükséges ismeretekkel. Kívánatos, sőt szükséges, hogy az iskolán kívül is folytassuk e munkát. Tartsunk népfelvilágosító előadásokat. Győzzük meg a szülőket arról, hogy a királyság eltörlésével a törvények kötelező ereje nem szűnt meg. A népköztársaság azt jelenti, hogy a nép teljesebb jogot nyert önsorsának, boldogulásának intézésére. Az állami, a hatósági tekintély megszűnt az erőszak, a durvaság, a szívtelenség, a szeretetlenség rabláncá lenni, hanem azért mint kormány és hatósági törvényes akarat engedelmességet, tiszteletet, becsülést követel mindnyájunktól a dolgozó munkás polgárok boldogulására. Buzdítsuk őket, hogy vegyék fel a munkát, szűnjék meg a téltenség. Tiszteljük, becsüljük, szeressük egymást jobban mint eddig, mert a népköztársaságban élő nemzetek fiai igazi testvérek, kiket gyűlölet, harag, bosszú nem szabad, hogy elválasszon egymástól.

3. Várujuk és kívánjuk a népköztársasági kormánynak mindazon iskolareformjait, melyek a szabadságának és függetlenségének birtokához október 31-én eljutott ezeréves haza minden gyermekének egyformán megadja a lehetőséget ahhoz, hogy emberi mivoltának megfelelő nevelőoktatást elnyerhesse, annak művelő hatásában zavartalanul és eredményesen részesülhessen.

Azonban részt kívánunk e reformok munkájából, hogy elméleti és gyakorlati tudásunkkal mi is áldozatot tehesünk a nemzeti haladás és fejlődés munkaoltárára. A demokratikus alapokra helyezkedő népnevelésnek ügyét oly igaz becsvággal akarjuk dolgozni, mint bárki mások. Ezt a lelkes szándékot készséggel ajánljuk fel az intézkedő tényezőknek hivatásbeli kötelességből.

E reformokkal kapcsolatban hangsúlyozzuk iskoláink jellegéhez való ragaszkodásunkat. Az oktatóknak egyenlő fizetési és nyugdíj ellátását, az egységes alapokra fektetett demokratikus szolgálati pragmatikát. Az oktatás és nevelésügy fejlesztését és a gyakorlattal való kapcsolatát. Ingyenes oktatást, minden tehetséges ifjú és leány számára a középső- és felsőiskolákba való felvétel lehetőségét, e célra állami ösztöndíjakat. Amerikai minta szerint kívánjuk az oktatás szabadságát úgy, hogy az államnak felügyelete mellett minden magános vagy testület szabadon állíthasson fel elemi-, közép- vagy felsőiskolákat.

* * *

4. Végezetül egy kérészerű szavunk van tanító véreinkhez. A népköztársasági tanító a nép első barátja legyen; evégből érintkezzünk minél többet a néppel. Érdeklődjunk ügyesbajos dolgaik iránt. Legyünk tanácsainkkal mindig készséggel segítségükre. Különösen kérjük ezt a hadi rokkantak és özvegyek ügyeire, de főképen kívánjuk, hogy kath. tanító, tanítónő és tanár ismerje kötelességének a körében élő hadi árváknak Istentől rendelt apai, anyai gondozójává szegődni.

Budapest, 1918. december 3-án.

Az Országos Kath. Tanügyi Tanács.

A „Népnevelő“.

A Szent-István-Társulat igazgatósága f. év nov. 13-án kelt határozatával beszüntette a Népnevelőt. 25 évvel ezelőtt beadott memorandumomra indította meg e lapot, mint első hivatalos kath. tanügyi szakközlönyt. Az adott lehetőségek között szívvel, lélekkel törekedtem a lap programját megvalósítani. Első eredményünk volt a kath. tanügyi munkásoknak egyesületi életbe való tömörítése. Már 1896-ban megtartottuk az I-ső egyetemes (millenáris) kath. tanügyi kongresszust, mely életet adott a Magyarországi Kath. Tanítók Országos Bizottsága és az Országos Kath. Tanügyi Tanács (25-ös bizottság) szervezetének. A Tanács évnegyedenként, az Országos bizottság évenként és a képviselői alapra fektetett kongresszus 5—5 évenként ült össze. Fényesen megültük Esztergomban 1900-ban a magyar katolicizmus kilencszázados évfordulóját egy külön kongresszus keretében. Rendeztünk a III. kongresszussal kapcsolatosan slójd, kézimunka, rajz és egyéb iskolai munkákból módszeres kiállítást. Agilis munkánk törte meg a jeget ahhoz, hogy kath. iskoláink, intézeteink a fizetéskiegészítő államsegélyt igénybe vegyék. Irtunk, fáradtunk, dolgoztunk állandóan, hogy a kath. iskolák, intézetek az államiakkal mindenben egyenlő nivóra emeltessenek. Tantervek, szabályzatok, módszeres utasítások egész könyvtára hirdeti a félszázados sajtómunka gyümölcseit. Kartársaink jobb helyzetéért folyton küzdöttünk, míg végre megérhettük, hogy utolsó számunkban a nov. 9-én tartott kultuszminiszteriumi értekezleten mint érett gyümölcs vált valóra a teljesen egyenlő fizetés- és nyugdíjellátás elve, a kántori járandóságoknak a tanítói fizetésből való kikapcsolása. Üdülőházunk ügyét sikerrel szolgáltuk. Az elméleti és gyakorlati pedagógiát a haladó kor szükségletére való tekintettel törekedtünk előbbre vinni. Mindezt azon szűkes területen végeztük, amit a kiadó áldozatkészsége rendelkezésünkre bocsáthatott. Hálás köszönet ezért a Társulat mindenkori intézőinek, igazgatóságának.

Most midőn leteszem a Népnevelő szerkesztői tollát és e lap helyét elfoglalja a *Jövőnk* tanügypolitikai pártlap, megkülönböztetett szeretettel mondok köszönetet íróársaimnak és olvasóimnak, hogy lelki támogatásukkal segítettek abban, hogy a lap szerkesztésének fent vázolt terhes, de sok örömet adó munkáját elvégezhettem.

Búcsuzni szándékosan nem búcsuzom olvasóinktól, mert nem szüntem meg kapcsolatban lenni a kath. tanügy munkásaival. Őszinte szolidaritás köt száz sebből vérző hazánk köznevelésügyének minden kérdéséhez. Úgy vélem, kétszeres kötelességem ma minden téren küzdeni az iskola, a tanítótság egyetemének érdekeért és dolgozni a tudományos pedagógiai irodalom tollával a nemzeti kultúra haladásáért.

Budapest, 1918. nov. 14.

Ember Károly.

* * *

«*Jövőnk.*» Az új világregd most van kialakulóban. A nemes eszmék és a megváltó gondolatokat még khaosz, sár, piszok és vastag réteg veszi körül, melytől meg kell tisztítani, ki kell fejteni. A nagy munka ezután következik. A forradalmárok csak kicövekelték a határokat, a vívmányokat nekünk, a nemzeti élet, a régi élet hajszálygökerei, a tanítóknak, nevelőknek kell átszivárogtatni az életbe. Azonban a nagy feladatot, amely ránk vár csak úgy tudjuk betölteni, ha a régi világ nyugtól megmohosodott, sokszor bepatinásodott fegyvereit félre-

dobjuk és friss erővel, kiapadhatatlan munkakedvvel fogunk hozzá a boldog jövő kiépítéséhez. Most a *Jövőnkkel* indulunk harcba, munkába. Magyarország katolikus és keresztény szocialista tanítói, kik a tollat forgatják ok, kik eddig is ideális lelkű munkásai voltak a tanítótság érdekeinek, a keresztény pedagógiának: támogassátok az új irány ifjú munkásait, a *Jövőnk*et. Szeretettel kér a nagy munkára benneteket.

Kocsán Károly

a «*Jövőnk*» felelős szerkesztője.

Az egyenlő fizetés és nyugdíj.

Jóleső érzéssel írom e sorokat. Hisz közel félszázados kitarító munka és küzdelemünk eredménye ez. Megszűnik végre az a sok jogos panasz és keserűség a hitfelekezeti és községi tanítóknak, ami az 1893. évtől minden fizetést rendező törvény lekicsinylő elbánását kísért. Miután az egyenlő képesítés és együgyuan azon feladatok mellett következetesen

mégis lényeges különbséget statuáltak állami és nem állami tanítók között. — A tanítólelkek várvárt megnyugvását, kibékítést fogja eredményezni az a fizetés-, lai b r- és nyugdíjreform, melyet a népköztársasági kormány már a közelidőben rendeleti úton juttat érvényre. Köszönettel adózunk ezért *Lovász* Márton kultuszminiszter úrnak, nemkülönb Juhász-Nagy Sándor és Neményi Imre államtitkár uraknak, akik folyó év nov. hó 9-én a hazai orsz. tanítóegye-

sületek köréből meghívottakkal folytatott érdemleges tárgyaláson — melyen a kath. tanítóságot és a sokiroji képviselőket — alapították meg az állami és külön a hitfelekezeti és községi (uradalmi, társulati) tanítók fizetésének rendezéséről szóló törvénytervezeteket.

Minket érdeklő intézkedései a törvénytervezetnek, melyeket az értekezleten nyert megállapodásokból adók elő, a következők:

1. A tanítók, mint köztisztviselők, az iskola jellegerre való tekintet nélkül beosztattnak a tisztviselők XI., X., IX. és VIII. fizetési osztályaiba. A tanítók és tanítónok egyenlő elbánásban részesülnek.

Államsegélyes tanítók beosztása.

	Jelenleg:	Tervezve:
Alapfizetésben	1933	—
XI. fiz. oszt.	11034	3855
X. „ „	6268	5783
IX. „ „	22	5783
VIII. „ „	5783	3856
	19277	19277

Etolépések.

Alapfizetésből a	XI. osztályba	1953
XI.-ből a	XI. „	1902
XI.-ből a	X. „	5783
XI.-ből a	IX. „	3346
X.-ből a	IX. „	2434
X.-ből a	VIII. „	3837
IX.-ből a	VIII. „	22

2. A kántori járandóságokat nem számítják be a tanítói fizetésbe.

3. A háborús segélyt, családi pótlékot és ruha-segélyt meghagyja és intézkedik, hogy amennyiben a hitfelekezeti, községi, uradalmi, társulati tanítók az államiakénál kevesebbet kaptak, a különbséget 1918. év július 1-től visszamenőleg megkapják.

4. A fizetési osztályokba és fokozatokba való beosztás a szolgálati idő alapján történik. Az 1893. év előtti időt is beszámítják. Egy-egy fizetési fokban 3—3 év, egy-egy osztályban 9 év a szolgálati idő. 27 évi szolgálat után mindenki bejut a VIII. fizetési osztályba. Az előléptetés hivatalból történik és csak jogerős fegyelmi ítélet foszthat meg az előrejutástól bárkit is. A tanítók egységes szolgálati pragmatikát nyerne a köztisztviselőkkel.

5. A törvény érvényben hagyja az 1907. évi törvénynek azt az intézkedését, hogy az egyes fenntartók a törvénytől eltérőleg magasabb fizetést is adhatnak tanítóknak az élvezeti államsegély megtartásával. Ez főleg a városi tanítók javát mozdítja elő.

6. Mindezen járandóságokat minden iskolafenntartó biztosítani köteles önjerejéből, ellenkező esetben államsegélyt köteles kérni.

7. Az elnöklő Juhász-Nagy Sándor államtitkár úr kijelentése szerint a közoktatásügyi népkormány jelen határozatai csak az égető sérelmeket óhajtják orvosolni, a nagy statusrendezés lesz hivatva a tisztés megelhetést biztosító fizetésrendezést megoldani az összes közalkalmazottakra nézve. Kifejezésre jutott, hogy a tanítók a köztisztviselők nyugdíjtörvényének hatálya alá jutnak és a tanítói nyugdíjalapot tanítói szociális intézményekre fordítják. A kedvező nyugdíjban visszamenőleg a háború alatt elesett, elhalt tanítók özvegyeire és arváira, valamint a háború alatt nyugdíjazottakra

is ki fog terjedni. A lapok közlései szerint a népkormány már foglalkozott a két törvénytervezettel s így csak napok kérdése lehet, hogy a várva-várt törvényrendeleti úton életbelép.

Ember Károly.

A gyermek jogairól és kötelességeiről.

Sokan, nagyon sokan énekel közöttünk olyanok, akik közelebből ismerik és foglalkoznak a gyermekkel s akik őt oktatják, tanítják, hogy a gyermeknek csak kötelességei vannak! A gyermek jogairól, ha az kicsiben van is, teljes egészében hallgatnak.

Ámde, ez merő elégedetlenséget szül a gyermeknek úgy is sokféle hajló érület- és lelkivilágában. Vannak ám a gyermeknek, a eseményének jogai is, nemcsak ezerféle kötelessége. Joga van, ép úgy, mint kötelessége, szülője, tanítója, barátai, környezetével szemben.

A gyermeket a szülők gondozzák, nevelik, ápolják s ezért a gyermek szüleinek a legmesszebbmenő kötelességekkel s hálakkal tartozik.

Szeretni, becsülni, engedelmeskedni tartozik neki, azért a nagy gondért, amiben részesített.

Ámde a szülői kötelesség legfőbb patrónusa a bánásmód. A bánásmódot a szülői szokásokhoz és rétegekhez mérten három főre csoportosíthatjuk, melyekhez tartoznak a többi mellékdolgok is. Ezek közül első sorban az olyan szülő áll, aki gyermekét, mondhatni teljes egészében elkenyvezeti; szóval ráhagy mindent. Ebben a környezetben bánásmódban érzi legjobban magát a gyermek. A második rétegbe tartoznak azok a szülők, akik még a legkisebb bűnért is, a legnagyobb, legszigorúbb büntetést alkalmazzák. Szóval ép az ellenkezője az előbbi problémának. S mi ez, a kettő együttvéve: negatív érthetlenség és tervszerűtlenség! Mert egyikben a gyermek mindenben a jogát látja, ámde a másikban ép az ellenkezőjét, mindenben a teljes jogtalanságot. S mi az általános axióma mindkettőre? Feleletül azonnal rákérülhetjük mindkettőre, hogy egyik bánásmóddal sem nevelhetünk a hazának önzetesen, erős, tettekre kész polgárokat! Gondoljuk el tehát, hogy mégis hogy lehetne e két különálló út között a helyes, irányadó ösvényt megtalálni?

Figyeljünk csak egy kicsit. Az iskolába lépő gyermek kezdetben tüstént meglátszik a három út közül a rajta, illetve velejáró. De mit kell itt csinálni? A tanítónak erős pedagógus képességére, szikár akarására van itt szükség, hogy az igazi, a helyes ösvényre terelje kicsi nyáját, az összes tanítványokat. De mi kell ehhez? Semmi egyéb, csak az igazi, szívből jövő szeretet!

A szeretet pedig hosszú, türe és igazságos lehet. A büntetésnél első helyen álljon ez. Ha ugyanis a gyermeket akár magaviseletéért, akár tanulásban való hanyagságaért, akár illetlen modoráért büntetni kell, az csak a nyugodt, megfontolt ítélet után intézendő el. Mert az esetleges igazságtalanság a kis, a fejletlen, gyenge rügyhajtásban is öntudatot ébreszt, hogy ezt, vagy azt nem érdemelte, mert neki joga van helytelen cselekedetének, vagy hanyagságának elfogadható okát megmondani. Hiszen sok esetben nem ő érdemli éppen a büntetést. Mert hosszas pedagógiai tapasztalatok és hallomá-

sok, próbálások után írva, igaz ám az is, hogy éri azt a gyermek is, hogy mihez van joga s mihez nincs, — ha némileg is — s ez sokszor megmenti a kellemetlenségtől!

Legyen tehát a kötelességérzet mellett a gyermek is jogainak némi tudatában és szabadságában, valamint annak élvezetében is, mert hiszen bármily nagy megpróbáltatást könnyebb elviselni, ha arra valamely jogunkból eredő kötelességérzet ösztönöz.

Radványi Sándor.

A hazajött katonák fogadtatása Köbölkúton.

Nov. hó 17-én megható ünneplésben részesítették a köbölkútiak a harctérről visszaérkezett katonákat, amely *Marczinka Imre* helybeli plébános kezdeményezésére indult meg. Már a helyi Nemzeti Tanács alakuló gyűlésén lelkesítő szavaira ezer korona gyűlt egybe a katonák megvendéglésére, amely *Stampay János* igazg.-tanító által kibocsajtott gyűjtőívén 3300 koronára emelkedett. Az urak s egyes gazdák 100—100, az uradalmak 300—500 koronával járultak a hazafias cél megvalósításához.

Az ünnepély délután 3 órakor volt, amidőn az iskola udvarán a népköztársaság szimbólumaival gyönyörűen feldíszített mennyezetes pódiumok körül a katonákkal együtt mintegy ezer ember nyüzsgött.

Bevezetésül a Himnuszt énekelték. Ezer torok énekelte lelkesen, főségesen. Azután egy V. o. tanuló leányka ezüstösen csengő hangján oly elbájolóan s könnyekre indítóan mondotta az alábbiakat:

«Tiszelt katonák! Édes jó apáink, drága testvéreink!

Végre hazajöttetek! Csaknem öt évi harc után ismét csokolhatjuk kezeiteket, ismét testvérileg ölelhetünk keblünkre és kitörő örömmel kiálthatjuk felétek: Isten hozott! Isten hozott benneteket, jó katonák, drága testvéreink!

Ó, ha tudnátok, hánszor imádkoztunk értetek, hánszor ostromoltuk az eget, hogy könyörüljön rajtatok, hogy elégelje meg tengernyi szenvedés-teket, hogy vessen véget annak az öldöklő háborúnak, amelynek nyomában csak pusztulás és halál, siralom és gyász támad. Naponként esdekeltünk, hogy legalább titeket, akik még élve maradtatok, adjon vissza nekünk mielőbb, hogy még egyszer boldogok lehessünk. De ti harcoltatok rendületlenül, szinte megfélemlézve önmagatokról is, rohantatok száz meg száz veszélybe csak azért, hogy a hazát megmentsetek s hogy a magyar névnek még nagyobb fényt és dicsőséget szerezzetek.

Ó, mivel hálájuk meg nektek mindezeket? És mikép köszönjük meg azt, hogy a ti hosszú küzdelmes csatáitok után és árán született meg az új független Magyarország, a szabad magyar népköztársaság! (Zúgó éljenzés.)

Igen, tinektek és az elhunyt drága hősöknek köszönhetjük, hogy Magyarország szebb és boldogabb lesz mint valaha! A ti neveiteket és az elhunyt drága hősökét aranybetűkkel fogja megőrizni a történelem és mi halóporaitokban is áldani fogjuk szent neveiteket. De legyetek már most áldottak közöttünk, legyetek boldogabbak, mint valaha. Isten hozott benneteket! Eljének dicső katonáink!

Mire a katonákat és a kis szónokot hatalmas éljenzésben részesítették.

Ezután következett *Marczinka Imre* plébános beszéde, amely ragyogó szónoki tehetségének remeke volt. S ez volt az ünnepély fénypontja. Minden szava szívből s magyar lelkének mélységéből fakadt, amelyek azonos rezgést váltottak ki a hallgatók lelkében. Fenségesen szárnyaló gondolataival s mégis a szó egyszerűségével megkapóan üdvözli őket, majd érdemeiket méltatja, majd többek között eljűk tárja, hogy míg ők küzdöttek, addig az itthon levők legkisebbje s legnagyobbja, de a magukra-hagyatott nők sem estek kétségbe a munka háromszoros volta fölött, hanem férfiak becsületére való eréllyel és kiatartással igyekeztek legyőzni a rájuk szakadt munkát s ami a legmegbecsülendőbb, hátrahagyott vagyonkájukat nem fogyasztották, hanem gyarapították, hogy mire hazajönnek, boldog, szerelmes, édes otthonot találjanak. Ezért felhívta őket, hogy becsüljék meg otthonukat s becsüljék meg a másét, mert a másénak megbecsülésével mindenki a magáét védelmezi meg. Továbbá lelkesen felhívta őket, hogy míg a harctereken becsületet szereztek a magyar vitézségnek, most békés munkával a véres háború által kivívott népszabadságot és egyéb kultur-javakat felvirágoztatni főrekedjenek.

Ugy a katonákat, mint a szónokot szünni nem akaró éljenzésben és tapsviharban részesítették. Ezután Viszt Károly VI. o. t. mondotta el határozatosan a Szózatot, majd ugyanazt befejezésül élenekelték. Az ünnepély végén *Stampay János* ig.-tanító kegyeletes szavak kíséretében indítványozta, hogy a községbeli elhunyt hősök emlékére márványoszlopot állítsanak a hősök neveinek megőrkítésével. Az indítványt legmelegebben fogadták.

Az ünnepély befejeztével a falu összes vendéglőiben dusan terített asztalok vártak a katonákra, ahová zenekíséret mellett vonultak, este pedig záróráig vidáman folyt a tánc, a jókedvű multság.

A szabadság és az erkölcs.

Írta: Szobolovszky János.

Hazánk immár szabad, független és önálló ország. Azonban úgy az egyén, mint a társadalom és az állam szabadsága csak akkor virulhat és csak akkor lehet örökéletű, hogy ha az erkölccsel társul. Az erkölstelenség oly szélsőségekbe vezet, ahol örvények, zátonyok és mocsarak vannak. Eddig többféle erkölestételt láttunk. Most nem célunk ezek helyességét, vagy helytelenségét sorra kimutatni. Jelenleg csak azt az erkölcsöt vesszük szemügyre, amely majdnem kétezer éves, amelyet az általános emberi szeretet hirdetője megalapozott. Ez az erkölcs nem lehet más, mint a keresztény erkölcs. Joggal hivatkozhatunk erre az erkölcsre, mert a multak tapasztalatából szűrődött le igaz és helyes volta. Látjuk, tapasztaljuk, hogy az erkölcs fegyelme egyre lazul ebben a szabad, független társadalomban.

A szeretet melege, amely ebből az erkölcsből árad, hova-tovább több és több átlátszatlan közegre akadt útjában. Ridegség, fásultság, egoizmus támad az árnyékok helyén. Támadják a vallásos nevelést, hogy ezzel halványítsák az erkölcs ténykedését. Pedig történeti tények sorra igazolják, hogy a sza-

sületek köréből meghívottakkal folytatott érdemleges tárgyaláson — melyen a kath. tanítóságot e so os fője képviselte — alapították meg az állami és külön a hitfelekezeti és községi (uradalmi, társulati) tanítók fizetésének rendezéséről szóló törvénytervezeteket.

Minket érdekelő intézkedései a törvénytervezetnek, melyeket az értekezleten nyert megállapodásokból adók elő, a következők:

1. A tanítók, mint köztisztviselők, az iskola jellegére való tekintet nélkül beosztatnak a tisztviselők XI., X., IX. és VIII. fizetési osztályaiba. A tanítók és tanítónők egyenlő elbánásban részesülnek.

Államsegélyes tanítók beosztása.

	Jelenleg:	Tervezve:
Alapfizetésben	1933	—
XI. fiz. oszt.	11034	3855
X. „ „	6268	5783
IX. „ „	22	5783
VIII. „ „	5783	3856
	19277	19277

Elölépések.

Alapfizetésből a	XI. osztályba	1953
XI-ből a	XI. „	1902
XI-ből a	X. „	5783
XI-ből a	IX. „	3346
X-ből a	IX. „	2434
X-ből a	VIII. „	3837
IX-ből a	VIII. „	22

2. A kántori járandóságokat nem számítják be a tanítói fizetésbe.

3. A háborús segélyt, családi pótlékot és ruha-segélyt meghagyja és intézkedik, hogy amennyiben a hitfelekezeti, községi, uradalmi, társulati tanítók az államiakénál kevesebbet kaptak, a különbséget 1918. év július 1-től visszamenőleg megkapják.

4. A fizetési osztályokba és fokozatokba való beosztás a szolgálati idő alapján történik. Az 1893. év előtti időt is beszámítják. Egy-egy fizetési fokban 3—3 év, egy-egy osztályban 9 év a szolgálati idő. 27 évi szolgálat után mindenki bejut a VIII. fizetési osztályba. Az előléptetés hivatalból történik és csak jogerős fegyelmi ítélet foszthat meg az előrejutástól bárkit is. A tanítók egységes szolgálati pragmatikát nyernek a köztisztviselőkkel.

5. A törvény érvényben hagyja az 1907. évi törvénynek azt az intézkedését, hogy az egyes fenntartók a törvénytől eltérőleg magasabb fizetést is adhatnak tanítóknak az élvezett államsegély megtartásával. Ez főleg a városi tanítók javát mozdítja elő.

6. Mindezen járandóságokat minden iskolafenntartó biztosítani köteles önére jöhöz, ellenkező esetben államsegélyt köteles kérni.

7. Az elnöklő Juhász-Nagy Sándor államtitkár úr kijelentése szerint a közoktatásügyi népkormány jelen határozatai csak az égető sérelmeket óhajtják orvosolni, a nagy státuszrendezés lesz hivatva a a tisztes megélhetést biztosító fizetésrendezést megoldani az összes közalkalmazottakra nézve. Kifejezésre jutott, hogy a tanítók a köztisztviselők nyugdíjtörvényének hatálya alá jutnak és a tanítói nyugdíjalapot tanítói szociális intézményekre fordítják. A kedvező nyugdíjelbírás visszamenőleg a háború alatt elesett, elhalt tanítók özvegyeire és árváira, valamint a háború alatt nyugdíjazottakra

is ki fog terjedni. A lapok közlései szerint a népkormány már foglalkozott a két törvénytervezettel s így csak napok kérdése lehet, hogy a várva-várt törvény rendeleti úton életbe lép.

Ember Károly.

Agyermek jogairól és kötelességeiről.

Sokan, nagyon sokan ének közöttünk olyanok, akik közelebből ismerik és foglalkoznak a gyermekkel s akik őt oktatják, tanítják, hogy a gyermeknek csak kötelességei vannak! A gyermek jogairól, ha az kicsiben van is, teljes egészében hallgatnak.

Ámde, ez mérő elégedetlenséget szül a gyermeknek úgy is sokféle hajló érzület- és lelkivilágában. Vannak ám a gyermeknek, a eseménynek jogai is, nemcsak ezereféle kötelessége. Joga van, ép úgy, mint kötelessége, szülője, tanítója, barátai, környezetével szemben.

A gyermeket a szülők gondozzák, nevelik, ápolják s ezért a gyermek szüleinek a legmesszebbmenő kötelességekkel s halakkal tartozik.

Szeretni, becsülni, engedelmessékedni tartozik neki, azért a nagy gondért, amiben részesítettett.

Ámde a szülői kötelesség legfőbb patrónusa a bánásmód. A bánásmódot a szülői szokásokhoz és rétegekhez mérten három főreszre csoportosíthatjuk, melyekhez tartoznak a többi mellék dolgok is. Ezek közül első sorban az olyan szülő áll, aki gyermekét, mondhatni teljes egészében elkényezteteti; szóval ráhagy mindent. Ebben a környezetbeli bánásmódban érzi legjobban magát a gyermek. A második rétegbe tartoznak azok a szülők, akik még a legkisebb bűnért is, a legnagyobb, legszigorúbb büntetést alkalmazzák. Szóval ép az ellenkezője az előbbi problémának. S mi ez, a kettő együttvéve: negatív érthetlenség és tervszerűtlenség! Mert egyikben a gyermek mindenben a jogát látja, ámde a másikban ép az ellenkezőjét, mindenben a teljes jogtalanságot. S mi az általános axióma mindkettőre? Feleletül azonnal rákiálthatjuk mindkettőre, hogy egyik bánásmóddal sem nevelhetünk a hazának önértetes, erős, tettekre kész polgárokat! Gondoljuk el tehát, hogy mégis hogy lehetne e két különálló út között a helyes, irányadó ösvényt megtalálni?

Figyeljünk csak egy kicsit. Az iskolába lépő gyermek kezdetben tüstént meglátszik a három út közül a rajta, illetve velejáró. De mit kell itt csinálni? A tanítónak erős pedagógus képességére, szilárd akaratára van itt szükség, hogy az igazí, a helyes ösvényre terelje kicsi nyáját, az összes tanítványokat. De mi kell ehhez? Semmi egyéb, csak az igazi, szívből jövő szeretet!

A szeretet pedig hosszú, tűrő és igazságos lehet. A büntetésnél első helyen álljon ez. Ha ugyanis a gyermeket akár magaviseletéért, akár tanulásban való hanyagságaért, akár illetlen modoraért büntetni kell, az csak a nyugodt, megfontolt ítélet után intézendő el. Mert az esetlegs igazságtalanság a kis, a fejletlen, gyenge rüghajtásban is öntudatot ébreszt, hogy ezt, vagy azt nem érdemelte, mert neki joga van helytelen cselekedetnek, vagy hanyagságának elfogadható okát megmondani. Hiszen sok esetben nem ő érdemli éppen a büntetést. Mert hosszas pedagógiai tapasztalatok és hallomá-

sok, próbálások után írva, igaz ám az is, hogy éri azt a gyermek is, hogy mihez van joga s mihez nincs, — ha némileg is — s ez sokszor megmenti a kellemtelenségtől!

Legyen tehát a kötelességérzet mellett a gyermek is jogainak némi tudatában és szabadságában, valamint annak élvezetében is, mert hiszen bármily nagy megpróbáltatást könnyebb elviselni, ha arra valamely jogunkból eredő kötelességérzet ösztönöz.

Radványi Sándor.

A hazajött katonák fogadtatása Kőbölkúton.

Nov. hó 17-én megható ünneplésben részesítették a kőbölkútiak a harcterről visszaérkezett katonákat, amely *Marczinka Imre* helybeli plébános kezdeményezésére indult meg. Már a helyi Nemzeti Tanács alakuló gyűlésén lelkesítő szavaira ezer korona gyűlt egybe a katonák megvendégelésére, amely *Stampay János* igazg.-tanító által kibocsájtott gyűjtoiven 3300 koronára emelkedett. Az urak s egyes gazdák 100—100, az uradalmak 300—500 koronával járultak a hazafias cél megvalósításához.

Az ünnepély délután 3 órakor volt, amidőn az iskola udvarán a népköztársaság szimbólumaival gyönyörűen feldíszített mennyezetes pódiumok körül a katonákkal együtt mintegy ezer ember nyüzsgött.

Bevezetésül a Himnuszt énekelték. Ezer torok énekelte lelkesen, főségesen. Azután egy V. o. tanuló leányka ezüstösen csengő hangján oly elbájolóan s könyekre indítóan mondotta az alábbiakat:

«Tisztelt katonák! Édes jó apáink, drága testvéreink!

Végre hazajöttetek! Csaknem öt évi harc után ismét csokolhatjuk kezeiteket, ismét testvérileg ölelhetünk keblünkre és kitörő örömmel kiálthatjuk felétek: Isten hozott! Isten hozott benneteket, jó katonák, drága testvéreink!

Ó, ha tudnátok, hányszor imádkoztunk értetek, hányszor ostromoltuk az eget, hogy könyörüljön rajtatok, hogy elégelje meg tengernyi szenvedés-teket, hogy vessen véget annak az öldöklő háborúnak, amelynek nyomában csak pusztulás és halál, siralom és gyász támad. Naponként esdekeltünk, hogy legalább titeket, akik még élve maradtatok, adjon vissza nekünk mielőbb, hogy még egyszer boldogok lehessünk. De ti harcoltatok rendületlenül, szinte megfélemlítve önmagatokról is, rohantatok száz meg száz veszélybe csak azért, hogy a hazát megmentsétek s hogy a magyar névnek még nagyobb fényt és dicsőséget szereztetek.

Ó, mivel hálájuk meg nektek mindezeket? És mikép köszönjük meg azt, hogy a ti hosszú küzdelmes csatáitok után és árán született meg az új független Magyarország, a szabad magyar népköztársaság! (Zúgó éljenzés.)

Igen, titek és az elhunyt drága hősöknek köszönhetjük, hogy Magyarország szebb és boldogabb lesz mint valaha! A ti neveiteket és az elhunyt drága hősökét aranybetűkkel fogja megőrizni a történelem és mi halporaitokban is áldani fogjuk szent neveiteket. De legyetek már most áldottak közöttünk, legyetek boldogabbak, mint valaha.

Isten hozott benneteket! É'jének dicsó katonáink!

Mire a katonákat és a kis szónokot hatalmas éljenzésben részesítették.

Ezután következett *Marczinka Imre* plébános beszéde, amely ragyogó szónoki tehetségének remeke volt. S ez volt az ünnepély fénypontja. Minden szava szívből s magyar lelkének mélységéből fakadt, amelyek azonos rezgést váltottak ki a hallgatók lelkében. Fenségesen szárnyaló gondolataival s mégis a szó egyszerűségével megkapóan üdvözlő őket, majd érdemeiket méltatja, majd többek között eléjük tárja, hogy míg ők küzdöttek, addig az itthon levők legkisebbje s legnagyobbja, de a magukra-hagyatott nők sem estek kétségbe a munka háromszoros volta fölött, hanem férfiak becsületére való eréllyel és kitartással igyekeztek legyőzni a rájuk szakadt munkát s ami a legmegbecsülendőbb, hátrahagyott vagyunkájukat nem fogyasztották, hanem gyarapították, hogy mire hazajönnek, boldog, szerelmes, édes otthont találjanak. Ezért felhívta őket, hogy becsüljék meg otthonukat s becsüljék meg a másét, mert a másénak megbecsülésével mindenki a magát védelmezi meg. Továbbá lelkesen felhívta őket, hogy míg a harctereken becsületet szereztek a magyar vitézségnek, most békés munkával a véres háború által kivívott népszabadságot és egyéb kultur-javakat felvirágoztatni törekedjenek.

Ugy a katonákat, mint a szónokot szünni nem akaró éljenzésben és tapsviharban részesítették. Ezután *Viszt Károly VI. o. t.* mondotta el hatáson a Szózatot, majd ugyanazt befejezésül elénekelték.

Az ünnepély végén *Stampay János* igazg.-tanító kegyeletos szavak kíséretében indítványozta, hogy a községbeli elhunyt hősök emlékére márványoszlopot állítsanak a hősök neveinek megörökítésével. Az indítványt legmelegebben fogadták.

Az ünnepély befejeztével a falu összes vendéglőiben dusan terített asztalok vártak a katonákra, ahová zenekíséret mellett vonultak, este pedig záróráig vidáman folyt a tánc, a jókedvű multság.

A szabadság és az erkölcs.

Irta: Szobolovszky János.

Hazánk immár szabad, független és önálló ország. Azonban úgy az egyén, mint a társadalom és az állam szabadsága csak akkor virulhat és csak akkor lehet örökéletű, hogy ha az erkölccsel társul. Az erkölcstelenség oly szélsőségekbe vezet, ahol örvények, zátonyok és mocsarak vannak. Eddig többféle erkölcstételt láttunk. Most nem célunk ezek helyességét, vagy helytelenségét sorra kimutatni. Jelenleg csak azt az erkölcsöt vesszük szemügyre, amely majdnem kétezer éves, amelyet az általános emberi szeretet hirdetője megalapozott. Ez az erkölcs nem lehet más, mint a keresztény erkölcs. Joggal hivatkozhatunk erre az erkölcsre, mert a multak tapasztalatából szűrődött le igaz és helyes volta. Látjuk, tapasztaljuk, hogy az erkölcs fegyelme egyre lazul ebben a szabad, független társadalomban.

A szeretet melege, amely ebből az erkölcsből árad, hova-tovább több és több átlátszatlan közegre akadott útjában. Ridegség, fásultság, egoizmus támad az árnyékok helyén. Támadják a vallásos nevelést, hogy ezzel halványítsák az erkölcs ténykedését. Pedig történeti tények sorra igazolják, hogy a sza-

badság csak az erkölcs által tartható fenn. Ott, ahol az erkölcs felbomlik, a szabadság is erre a sorsra jut. Hisz a vallás, a hit fogalma, egyenlő a szabadsággal, függetlenséggel. Felszabadul a rögtől, amelyhez az élet leláncolta és a szabadság teremtőjéhez, Istenhez szárnyal. De vajjon van-e létjogosultsága az olyan erkölcsnek, amely az emberi szeretetet mellőzi? Ott örökös surlódás uralkodik, amely békába veri az emberek szabadságát. A krisztusi szeretet az, amely súlyt, jogot ad a keresztény erkölcsnek. Hisz az a baj, hogy az emberi szeretet halványul mindenfelé. Hogy mi ennek szomorú következménye, nem kell magyaráznom, hisz a fennálló és végbemenő tények eléggé világosan beszélnek. Az öldöklés, pusztítás, jogtipras futó tüz-ként terjed öreg Európa festén. Nem akarjuk hinni szemünknek, amit látunk, tapasztalunk. Kóros egoizmus kapott mindenütt lábra.

A demokrácia a népek szabad érvényesülését jelenti. A leköltött erők, miként a talaj nedvessége, alulról fölfelé törnek. Az alsó néprétegek felülkerekedtek. Ez alapjában véve nem baj, sőt természeti, társadalmi szükségesség. Amde, miként tudjuk, hogy a felszínre került alsó talaj csak akkor alkalmas gazdasági növények termesztésére, vagyis kulturára, hogyha eleve a nap, levegő, fagy, der stb. átjárja s erre alkalmassá teszi. Különbösen sűrűlőds, vergődés és enyészet út tanyát a rajta tenyésző növényzetben. Alsó néprétegeink műveltsége, kulturája még igen alacsony fokon áll.

Sok benne a nyers, vad erő, amelyet még nem jart át a művelődés sugara, levegője. *Népköztársaság vagyunk, tehát minden törekvésünknek oda kell irányulnia, hogy az alsó néprétegeket műveljük, még pedig határozottan.* És erre a művelésre korántsem az egyetem, a középiskola, hanem *elsőbben és mindenképp a népiskola hivatott.* Ez az iskola *házánk oktatásának gerince.* Ebben az iskolában eleve a szükséges tényezők szerepeljenek; még pedig azok, amelyek a nép foglalkozásával és társadalmi magatartásával fűgnek össze. *A gazdaság és az erkölcs.* A parcellázás új gazdákat létesít; még pedig sokat. Tehát a gazdaság tanítása elsőrendű kötelességünk. Az *erkölcs az élet,* amely az egyéneket a társadalmi rendbe surlódásmentesen behegyezi. Az erkölcs nevelése az eddiginél fokozottabb művelésre és kiterjesztésre szorít.

Meghívó.

A Kath. Tanügyi Tanács és Országos Bizottság folyó évi december hó 30-án, délelőtt 9 órakor a Szent-István-Társulat dísztermében (VIII., Szentkirályi-u. 28.) évi közgyűlését tartja, melyre a Tanács, az Országos Bizottság és a kath. tanügy munkásait tisztelettel meghívja az *Elnökség.*

Tárgyirozat.

9 órakor szentmise a Szent-István-Társulat kápolnájában. 1. Elnöki megnyitó és jelentés. 2. Az új tanítói fizetés és nyugdíj-ügy. Előadó *Jureczky Lajos.* 3. A tanügy a kath. autonomia szervezetében. A kath. tanítóegyesületek orsz. szövetsége és a tanítói kamarák. Előadó *Ember Károly.* 4. Az iskola és a közegészségügy. Előadó *Óveges Kálmán.* 5. Az iskola a pacifista és szociális nevelés szolgálatában. Előadó *Káth József.* 6. Indítványok

Az Országos Bizottság és a Tanügyi Tanács megüresedett tagságainak betöltése.

Budapest, 1918. december 6.

Ember Károly
világi elnök.

Dr. Giesswein Sándor
prelátus-kanonok, egyh. elnök.

Kocsán Károly
titkár.

HIREK.

Az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács elnöksége folyó hónap 3-án ülést tartott. *Dr. Giesswein Sándor* egyházi elnök megnyitván az értekezletet, a jegyzőkönyv vezetésére *Kocsán Károly* h. titkárt kerte fel. Tárgyalás alá vétetett az Országos Bizottság közgyűlési tárgyrendjének megállapítása. A meghívás lépünkben olvasható. *Ember Károly* v. elnök előterjesztette a kath. tanítók megállapított programjának végrehajtásaként a püspöki karhoz felterjesztendő felirat szövegét. A felirat hangsúlyozza a rendtartási szabályzatnak a változott viszonyoknak megfelelő sürgős reformját. Intézkedést kér, hogy a kath. iskolák igazgatása a testület egyik tagjára bízassék, kit a testület tagjai titkosan választanak. Az esperesi és egyházmegyei tanfelügyelőségek mellé tényleg működő tanítók is nevezessenek ki tanfelügyelőkké. Az espereskerületek tanítói számarányukhoz mért tagszámú bizalmiférfiút válasszanak, kik tanítói választásoknál, avagy kinevezéseknél a pályázó tanítók érdekeit védelmezik minden esetleges méltánytalansággal szemben. — Végül előterjeszti v. elnök egy a kath. tanítókhöz intézendő felhívás szövegét.

A tanító munkásságának jutalmazása. Kerta (Veszprém vm.) község érdemes kántortanítóját, *Werner Károlyt*, a veszprémi megyéspüspök a tanügy terén kifejtett buzgó és kiváló érdemei elismeréséül igazgatótanítóvá nevezte ki. A kinevezési okirat átnyújtása szűkebb ünnepelés keretében, a volt és jelenlegi tanítványok, valamint az ünnepelt, nagyszámú tisztelői jelenlétében folyó hó 24-én történt a kertai r. k. népiskola termében. — Az ünnepelt igazgatót *Rácz Ferenc* esperes, egyházköri tanfelügyelő üdvözölte, majd vallásos eszmékben gazdag beszédben méltatta érdemeit. A volt tanítványok nevében *Boldizsár Zoltán* t. hadnagy, majd dr. *Lendvay János* szombathelyi ügyvéd üdvözölték az ünnepeltet. Utóbbi beszédében kiemelte, hogy az ünnepelt szerény, feltűnés nélküli, de annál eredményesebb munkájának áldását nemcsak a szűkebb vidék, de az egész ország élvezi, mert a volt tanítványok közül többen mint egyetemi s középiskolai tanárok, ügyvédek, lelkészek működnek az életben, kik ma büszkén és jóleső érzéssel tekintenek egykori tanítójuk jól megérdemelt kitüntetésére elé. — Az új igazgatót közel 40 éves érdemdús munkálkodás után érte e kinevezés. Egyike ő azon tanítóknak, kik a magyar tanügynek igazi, meggyőződésből való apostolai s a népek hivatott vezetői. Kívánjuk, hogy új állásában még sokáig legyen dísz s nemesművelője a magyar pedagógiának!

Imre Sándor dr. helyettes államtitkár. A népkormány az állami pedagógium érdemes igazgatóját, dr. *Imre Sándor* egyetemi m.-tanárt a vallás-és közoktatásügyi minisztérium helyettes államtitkárává nevezte ki. A helyettes államtitkár az elemi, polgári, kereskedelmi és a népiskolák ügykörét látja el.

A S
V. L. Leve
ságát, amin
M. V. Köz
ványt hiva
illetékes A
tetésért cs
jut igazolv
a kérvényh
uton terjes
A nyugdíj

A nyá
lyázatot
szántoföl
10? koron
nak. A p
tiz napon
plébaniár

A bar
zatot hi
holdanki
A javada
most let
mellékhe
belül 3
zati hata
nap. Plé

A na
elhaláloz
lyázatot
pince, i
549/30
75 44 k
államseg
elfoglal
küldend

Közp
hirdette
lakbér.
okvetler
kántor
lesz vá
számító
Köposd
Vág

Érse
dec. 31
től 100
ben kö
az isko
dendők

Fels
kántor
lakás
1 1/2 h
méről
stóla
határis

A
ben le
det de
pénzb
művel

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEI.

V. L. Levelét áttettük a könyvkiadóhivatalnak, Kívánságát, amint a viszonyok megengedik, teljesíteni fogjuk. — M. V. Közzétettett — V. G. Az arcképes vasuti igazolványt hivatalos uton beterjeszti érvényesítés végett az illetékes Államvasuti Üzletvezetőséghez, Az érvényesítésért csatol 2 koronát postabélyegben. Aki újonnan jut igazolványhoz, az két arcképet nevével átírva csatol a kérvényhez. Ezt is hivatalos igazolás mellett, hivatalos uton terjeszti be december 31-ig bezárólag. — K. A. A nyugdíjazásért kérvényt ad be. Csatolja keresztleve-

lét, nyugdíjkönyvecskejét, működési bizonyítványát. Ha betegség miatt kéri nyugdíjaztatását, akkor hatósági orvosi bizonyítványt is csatoljon. A hivatalból való nyugdíjazás esetében is beküldi a két első mellékletet. — A. B. Az országos tanítói árvaházba való felvételért a vallás- és közokt. minisztériumhoz kell a folyamodványt intézni és az állami tanfelügyelőség útján nyújtja be. — M. S. Főleg az iskolai munka mélyítésén fáradozunk nem fogyó erővel. Ez ad több értéket a tanítói állásnak, mert a dolgozni jelszóval indul minden tényező az új Magyarország megszilárdítására. — R. M. Áttettük. Mi csak a tanüggyel összefüggő szívességekre vállalkozhatunk.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK.

A pályázati hirdetéseknek minden szó egyszeri közlési díja 6 fillér.

Esztergomi érseki megye.

A nyáradai róm. kath. iskolaszék tanítói állásra pályázatot hirdet. A tanító javadalma 3 kat. hold 224 öl szántóföld, 881 öl rét, 702 öl kert, törvényes lakás és 102 koronát kiegészítő államsegély. Nők is pályázhatnak. A pályázatok a hirdetés megjelenésétől számított tíz napon belül a balonyi (Györm., u. p. Csilizradvány) plébániára küldendők. 902—1

A barsbesei róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: 8 m. hold szántóföld holdankint 80 koronáért 6 következő évre bérbe adva. A javadalmi jegyzőkönyv újraértékelés végett azonban most lett beterjesztve. Háromszobás lakás a megfelelő mellékhelyiségekkel, kert. Párber 7 veka rozs és körülbelül 3 q buza, stóla és a megfelelő államsegély. Pályázati határidő e hirdetés megjelenésétől számított 14-ik nap. Plébániahivatal. 911—1

A nagymácsédi (Pozsonym.) róm. kath. iskolaszék elhalálozás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: 3 szoba, konyha, kamra, pince, istálló, 8 hold 947 □ öl szántóföld, községtől 549-30 kor., ismétlőkiskolaért 60 kor., alapítványokból 75-44 kor., stóla 100 kor., megváltott párber 280 kor., államsegély. Pályázati határidő dec. 17. Állás azonnal elfoglalandó. Pályázatok *Stiblo Lajos* h. plébánosnak küldendők. 919—1

Közpösi róm. kath. iskolánál tanítói állásra pályázat hirdetetik. Javadalma: a községtől 600 kor. és 240 kor. lakbér. A többi törvényes államsegély. Tót nyelvtudás okvetlenül szükséges. Orgonálni tudó előnyben, a volt kántor nyugdíjazása esetén a kántortanítói állásra meglesz választva. Határidő ezen hirdetés megjelenésétől számított tíz nap. Kérvények: *Iskolaszéki elnök* címre Köpösd (Nyitram.) küldendők. 925—1

Vágfarkasdra nyolc nap alatt helyettes kerestetik. 924—1

Érsekvadkerti róm. kath. népiskolájánál tanítói állásra dec. 31-ig pályázat hirdetetik. Javadalmazása: községtől 100 kor., a többi államsegélyből. Kántori teendőikben köteles segédkezni. Az iskola öt tanerős. Kérvények az iskolaszéki elnökhöz Érsekvadkertre (Nógrádm.) küldendők. 873—1

Felsőszőlősi (Nyitram., u. p. Komját) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetetik. Javadalmazás: lakás két szoba, konyha, kamra, istálló, 1000 □ öl kert, 1 1/2 hold szántóföld, községtől 600 kor., 135 p. mérő rozs, 100 kor. párberpénz, 662 kor. államsegély, stóla a főgyházmege megállapítása szerint. Pályázati határidő dec. 1. 896—1

A püskii (Mosonm.) róm. kath. iskolaszék üresedésben levő kántortanítói állásra ismétlen pályázatot hirdet dec. 29-ére. Jövedelme jár. jegyzőkönyv szerint készpénzben 780-16 kor., 5 kat. hold 524. szántóföld saját műveléssel, jelenleg bérbe adva 402 koronáért. Állam-

segély a fizetés kiegészítésére 100 kor. megfelelő államsegély. Temetések s misék után járó stóladíj, házikert 810 öl. Lakás természetben. Csak itthon lévő, nem hadköteles férfitanítók pályázhatnak. Előnyös a személyes megjelenés saját költségén. Szabályszerűen felszerelt folyamodványok dec. hó 23-ig benyújtandók a püskii plébániahivatalnál (vasuti állomás Mosonmagyaróvár.) 887—1

Kisbodaki (Mosonm.) róm. kath. iskolaszék rendes tanítói állásra dec. 22-re pályázatot hirdet. Javadalma: 3 padlózott szoba, 1 zárt konyha, 1 pince, 1 istálló, 6 kat. hold 384 öl saját műveléssel, szántóföld. Községtől készpénzben 600 kor., államsegély 304 kor. a fizetéskiegészítésére, 1 öl hasábfá, 120 keve rözse, kertiletmény 20 kor. Személyes megjelenés előnyös, tanítónők is jelentkezhetnek. A kérvények dec. 20-ig a püskii plébániahivatalhoz küldendők. 886—1

Pozsonyszőlősi róm. kath. iskolánál két tanítói (-női) állásra pályázat hirdetetik. Fizetés 1260 kor. Államsegélykiutalás csak folyamatban van. Tétmelyű taniskola. Pozsony város mellett vasuti állomás. Kérvények *Martini M.* esperes plébánosnak Pozsonyivánka beküldendők. Pályázat határideje lejár dec. 4. 874—1

Egri érseki megye.

A dombrádi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetetik. Javadalma: szép lakás 2 szoba, 1 konyha, 1 éléskamra, melléképülettel. 240 kor. a hitközségtől a többi államsegély, 1/4 holdnyi kert. Kötelessége díjlevel szerint. A kérvények a kékcei róm. kath. plébániahivatalhoz küldendők dec. 31-ig (Szabolcsm.). Választás 1919. jan 2 ik péntekjén. 916—2

A 7 tanerős hevescsányi róm. kath. iskolához tanítói állásra pályázat hirdetetik. Javadalma: az új lakás felépítéséig egy nagy szoba, konyha, kamrából álló lakás és államsegélyes törvényszerinti fizetés. Kötelessége bár mely kijelölendő osztály keresztény szellemben való nevelő oktatása, az ismétlő iskola egyik csoportjának vezetése, melyért 100 kor. tiszteletdíj, a faiskola és a többtermelési rendelet megvalósítására 1600 □ öl föld okszerű gazdasági kezelése, melyért a haszon fele illeti és a kántor akadályoztatása esetén fizetésért való helyettesítése. Oklevél, keresztlevél, házassági és működési bizonyítvány a pályázat megjelenésétől számított 10 napig az iskolaszék címére Hevescsány küldendő. 903—1

Az elhalálozás folytán megüresedett vécsi kántortanítói állás jövő évi március végéig helyettesítéssel tölthetik be, melyre pályázat hirdetetik dec. 12-iki határidővel. Javadalmazása: havi 200 kor. és egy szoba. Beválás esetén véglegesítésre kilátás *Khindl Pál* plébános, iskolaszéki elnök. Kísánána (Hevesm.) U. p. Domszáló. 838—2

A sarudi (Hevesm.) róm. kath. kántori állásra pályázat hirdetetik. Javadalma: lakás, 26 kat. hold 837 □ öl szántóföld, mely jelen gazdasági évre 2520 koronáért

haszonbérbe van adva, községtől 7 öl tűzifa, párbérváltásig 1300 kor, földmunkaváltásig és más címenek 160-10 kor., stóla. Megválasztandó kántornak a helybéli állami iskolához tanítóvá kineveztetését az iskolaszék illetékes helyen kérelmezte és erre ígéretet nyert, miért is törvényszerű állami tanítói fizetésben is részesülend. Kötelessége: a kántori teendők ellátása, a róm. kath. iskolaszéki jegyző teendőinek végzése (és az állami iskolában rábizandó osztály vezetése.) Kellően felszerelt kérvények *dec. 8-ig* alulírtakhoz küldendők. A választás december hó 12-re tüzetik ki, a templomi orgona- és énekpróba délelőtt 9 órakor lesz. A megválasztott kántor állását 1919. évi február hó 19-én tartozik elfoglalni. *Nádaszy Ferenc* lelkész, isksz. elnök Sarud. 88—1

Besztercebányai egyházmegye.

Nyitrahánya róm. kath. elemi népiskolához két tanítói állásra *dec. 14-ig* pályázat hirdettek. Pályázhatnak a német nyelvben teljes jártassággal bírók a törvényes fizetés mellett. 905—1

A loperi (Zólyomm.) róm. kath. erdőkincstári kántortanítói állásra *dec. 25-ig* pályázat hirdettek. Javadalmazás díjével szerint 113404 kor. készpénz, illetve 32 m³ tűzifa és 2 hold 742 □ ölnyi ingatlan. Tannyelv tót. Bővebb tájékoztatást ottani plébános ad. A földmivelési miniszter úrhoz intézett, kellően felszerelt folyamodványok Breznóbányára *Matunák Mihály* egyház. tanfelügyelőhöz küldendők. 922—2

A vámosi (Zólyomm.) hósi halál folytán megüresedett róm. kath. tihali kántortanítói állásra *dec. 25-ig* pályázatot hirdettek. Javadalmazás díjével szerint 142923 kor. Tannyelv tót. Új épületek, teljes új felszerelés. Breznóbánya, *Matunák Mihály* plébános. 923—2

A barskaproncai (u. p. Körömbánya) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése törvényszerű államsegélyes készpénz, stóla, természetbeni lakás, házikert, kis szántó, 14 m³ kemény tűzifa, 12 pozsonyi mérő zab-árpa keverék a malomból, vészleve. A lakosság németajkú. Pályázati határidő *december 15.* 900—1

Csanádi egyházmegye.

Az angyalkúti (Temesm.) róm. kath. négytanerős iskolánál einalázás folytán megüresedett állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: 914 kor. készpénz és 14 köbméter tűzifa a hitközségtől, a többi államsegély. Lakás természetben vagy 240 kor. lakáspénz. Kötelessége egy osztályt vezetni és a gazdasági ismétítő iskolában tanítani. Felszerelt kérvények *jan. 1-ig* nyújtandók be. Állás választás után azonnal eloglalendő. *Iskolaszéki elnök.* 921—2

Győri püspöki megye.

Császárfalui (Sopronm.) horvát nyelvű kántortanítói állásra *december 15-ig* pályázat hirdettek. Javadalmazás: 5 hold 1130 □-öl szántó és legelő, 260 □-öl kert. Községtől 39510 kor. Párbérgabona: 336 mm. buza, 586 mm. rozs; párbérpénz 6550 kor. 4 öl fa. Stóla és misealapítványokból 5480 kor. 2 szoba, 1 konyha, 1 élekkamra, 1 kamra pincével. 362 koronától fölfelé államsegély. Személyes megjelenés szükséges. *Az iskolaszék.* 891—1

Kalocsai érseki megye.

Bócsa politikai községhez és a soltvadkert róm. kath. plébániához tartozó Zöldhalom pusztán a róm. kath. tanítói állomásra pályázat hirdettek azzal, hogy a jelen pályázati hirdetménynek a Néptanítók Lapjában megjelenésétől számított hét héten belül a zöldhalomi róm. kath. iskolaszékhez intézett kérvények a kecselkerületi esperesi hivatalhoz Kiskőrösre küldendők. Megfelelő férfitanítók pályázatának esetleges hiányába okleveles nótanítók pályázata is figyelembe vétetik. A megválasztott tanító v. tanítónő törvényszerű fizetésének fedezésére a központi egyházi alapokból évnegyedes előlegekben egész évre 100 (egyszáz) kor. van Kalocsáról folyósítva. A fizetés többi része államsegély útján fedeztetik. Természetben lakás udvarral. *Iskolaszék.* 920—1

Kassai egyházmegye.

A niszvai (Zemplénm.) róm. kath. tanítói (női) állásra pályázat hirdettek. Javadalmazás lakás és törvényes fizetés. Pályázati kérvények *Kristóf Lajos* esperes-plébános, Vassirhely, up. Bánócz címre küldendők. 904—2

A rátkai (u. p. Tályi) róm. kath. kántortanítói állásra *dec. 14-ig* pályázat hirdettek. Javadalmazás: két szoba, konyha, élekkamra és előszobából álló lakás. Hitközségtől: 100 kor. tanítói fizetés, 300 kor. kántori tiszteletdíj, 48 kor. lapenz, 2200 □öl szántóföld, 10 köböl párbér beszedve. A többi államsegély. Választás 15-én, megjelenés előny, de nem terítettik. Kötelességek díjével és Rendszabályok szerint. Kérvények *Vilimszky Lajos* iskolaszéki elnökhöz küldendők. 906—1

A vékei (Zemplénm.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdettek. Javadalmazása helyi forrásokból 368 kor., a többi államsegély. Tannyelv magyar. Pályázati határidő *dec. 28.* A választás *dec. 29-én* lesz. *Róm. kath. iskolaszék.* Véke. Up. Királyhelme. 920—1

Nyitrai püspöki megye.

A nagybossányi róm. kath. kántortanítói állomásra *dec. 30-án* tüzetik be. Javadalmazás: lakás 2 szoba, konyha, pince, kamra, pajta, kis istálló, kert. 6 kat. hold szántóföld-még 1 évig haszonbérben van. Gabonaváltásig 115 kor. Egynézi segély és alapítványokból 160 kor. Községi segély 400 kor. Államsegély 380 korona. Stóla 80 kor. Bucsuztató verse 50 fillér. Az állomás újevkor foglalendő el. Tót nyel vszükséges. *Mikovics József* iskolaszéki elnök. 910—1

A felsővesztényi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek *december 15-iki* határidővel. Javadalmazása: 16 hold szántó és legelő, jó karban lakás és gazd. épületek, 10 öl tűzifa, tanterem tüzésére kúion 4 öl, alapítványokból 40 kor., stólaváltásig 80 kor., községtől 7300 kor., ostya-ütésért 20 kor. és 2 poz. mérő buza megváltva. Kántori mellékjövődelem. Természetbenek alacsonyban értékelve. Állami kiegészítés. Tót nyelv ismerete szükséges. Felsővesztény, (Nyitram.) via: Nagybélic. *Iskolaszéki elnök.* 917—1

Rákosvölgy község felsővesztényi anyaegyházhoz tartozó fiók, államilag segélyezett róm. kath. elemi iskolánál megüresedett tanítói állásra pályázatot hirdettek. Evi jövedelme 1. A községtől évi 260 kor. havi előleges részletekben. 2. Államsegély a törvény rendelkezéséhez képest. 3. Hat öl kemény hasábra a községtől az udvarba szállítva. 4. A «medzi vodi» dűlőben egy darabka szántóföld haszonélvezete egy korona. 5. Tanterem tüzésére nép öl hasábra a község által az udvarba szállítva és felaprítva. 6. Amíg a természetben lakás felépül évi 240 kor. lakbér. A tót nyelv ismerete szükséges. A pályázat határideje *december 22.* Felsővesztény, p. Bélaudvarnok (Nyitram.), Dr. Kaszala János iskolaszéki elnök. 918—1

Pannonhalmi főapátság.

A pannonhalmi főapátság által fenntartott kismegyeri (Győr közvetlen szomszédságában, vasutállomás otpercnyire) tanítói állásra pályázatot hirdettek. Javadalom az 1913. évi XV. t-cikkben az állami elemi népiskolai tanítók részére biztosított illetmény, lakás és 400 öl kert. Pályázhatnak okleveles nótanítók is. Pályázati határidő e hirdetés megjelenésétől számított 10 nap. Az okmányokkal felszerelt kérvények *Rezner Tibold* bencés kormányzóhoz küldendők. 884—1

Rozsnyói püspöki megye.

Pogony (Nógrádm., vasut Ajnácskő) róm. kath. hitközség a megüresedett tanítónői állásra pályázatot hirdet. Fizetése a hitközségtől 100 kor. és 20 kor. kertilletmény, a többi államsegély. 2 szobás lakás Választás ezen hirdetés megjelenésétől számított 10-ik napon. Állás azonnal eloglalendő. Kérvények Zabari (Gömörm.) plébániahivataihoz küldendők. *Iskolaszék.* 870—1

Szatmári egyházmegye.

A magyar pénzügyminiszterium kegyurasága alatt álló alsófernezelyi kántortanítói állásra *dec. 15-ig* pá-

lyázat hirdették. Jövedelme a törvény szerinti fizetésen és lakbérén kívül 100 kor. tüzfafátalány, 190 kor. iskolafűtés és takarításért, 75 kor. kántori illetmény, 25 kor. alapítványi misék után, stóla körülbelül 200 kor. Ének-
kar vezetésére képes egyen előnyben részesül. Pályázati kérvények a pénzügyminiszter úrhoz intézve és okmányokkal kellően felszerelve, alulírottához küldendők be. Felsőbánya (Szatmárm.). *Pály. Ede*, kerületi esperes.
895—1

Szepesi püspöki megye.

A felsőláposi (Szepesm.) róm. kath. kántortanítói állomásra *dec. 20-ig* pályázat hirdették. Fizetés törvényes. Pályázhatnak nők is. Szép emeletes iskola és kántortanítói lak. Tót nyelv tudása megkívánatik. *Iskolaszéki elnök.*
901—1

Szepes-Lándok róm. kath. kántortanítói állásra *december hó 15-ig* pályázat hirdették. Jövedelme törvényes. Be nem számítható mellékjövedelem 1000 (ezer) korona. Tannyelv tót-magyar. Kérvények *Fedor Sándor* iskolaszéki elnökhöz küldendők. Lándok, up. Szepesófalu.
892—1

Szombathelyi egyházmegye.

A felsőmorácsi két tanerős iskolához (filia) halálozás által megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: kétszobás lakás, mellékhelyiségekkel, 9 hold 657 □ öl szántóföld, 1 hold 200 □ öl rét 13347 kor. értékelve Kézpénz a hitközségtől 284 kor. Tandíj 280 kor., eddig az államtól fizetve, 20 hl. rozs, 10 hl. buza 30346 kor. értékelve További fizeteskiegészítést ezután kérjük, Köelmek díjlevél szerint. Személyes megjelenés kívánatik, valamint az egyházi zenében jártasság. Pályázati határidő 1919. január. 3. Választás 1919. jan. 7. Kérvények *Horváth József* esp., iskolaszéki elnökhöz, Iváncz, (Vasm.) intézendők.
915—1

A szentgyörgyvölgyi (Zalam.) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalom: 10½ k. hold szántó, 1 k. hold rét, 7 mérő rozs, 244 kor. kézpénz, stóla és lélekpenz circa 164 kor., tandíjpótló államszegély 511 kor. a megfelelő államszegély. Lakás. A földek bérbe vannak adva. Az adót felerészben a bértek fizetik, felét a javadalmas. Pályázhatnak kántoriakban jártas tanítónők is. Határidő *nov. 30.* Az állás azonnal elfoglalandó *Iskolaszék.*
875—1

A zalaszentgyörgyi róm. kath. kántortanítói állásra hirdetett pályázat (lásd a Népevelő f. é. 21. számát) a megjelenéstől számított 10 napi határidővel megújítottik Választás 2 nappal később. Kérvények a zalaszentgyörgyi róm. kath. plébániahivatalhoz intézendők u. p. Alsóbagod.
810—1

Hárspatak (Limbach) róm. kath. népiskola iskolaszéke pályázatot hirdet kántortanítói állásra *dec. 8.* Választás ugyanakkor. Csak németül tudók pályázhatnak. Fizetés: 35 hold szántó és 15 hold rét haszonélvezete 7630 és 25 kor. értékben, 6 öl puhafa házhoz szállítva 90 kor. értékben, 10 m. buza és 10 m. rozs 7680 és 5984 kor. értékben, kézpénz 436 kor. Kerti illeték (díjlevélben kívül) 20 kor. bucsúk után 6 kor., stóla átlag 1260 kor. többi államszegély. Azonkívül a fizetésbe be nem számítható 100 kor. a hitközség részéről. Kérvények róm. kath. plébániahivatalhoz Kukmér, (Vasm.) intézendők.
893—1

A halálozás folytán megüresedett sóskútfalui (Vasm., németújvári járás) róm. kath. osztálytanítói állásra pályázat hirdették. Jövedelme a hitközségtől 100 kor., a többi államszegély. Két szoba (butorozatlan) takaréktűzhellyel. Kötelessége az alsó osztályokat tanítani és az ismétlősöket oktatni. Nők is pályázhatnak. Tannyelv a vallás és közokt. m. kir. miniszter úr 200532/918. rendelete szerint az alsó osztályokban német. Azért németül tudók előnyben részesülnek. Pályázati határidő *dec. 8.* Személyes megjelenés előny, de nem díjazatik. Kérvények az iskolaszéki elnökhöz küldendők Németszentgrótra (Vasm.) Plébániahivatal.
894—1

A szenteleki róm. kath. iskolaszék a kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: törvényszerinti lakás, mellékhelyiségekkel és kerttel, törvényes tanítói fizetés kézpénzben; 500 kor. kántori fizetés, körülbelül 500 kor. stóla és fa. Az iskola hattanítós Istentisztelet nyelve német és horvát. Pályázati határidő a pályázat megjelenésétől számított 15 nap. Állás január 1-én elfoglalandó. Kérvények az iskolaszéki elnök címére kéretnek Szentelekre. (Vasm.) Posta, táviró, telefon helyben.
897—1

A szenteleki róm. kath. iskolaszék a hős halál folytán megüresedett tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: 240 kor. lakbér vagy lakás, törvényes tanítói fizetés, még pedig 800 kor. az egyházközségtől, többi államszegély; 20 kor. kertilletmény vagy kert, 100 kor. fapénz. Az iskola hattanítós Német nyelv tudása szükséges. Nők is pályázhatnak. Pályázati határidő a pályázat megjelenésétől számított 15 nap. Állás január 1-én elfoglalandó. Kérvények az iskolaszéki elnök címére kéretnek Szentelekre, (Vasm.) Posta, táviró, telefon helyben.
898—1

Váci egyházmegye.

A kecskeméti róm. kath. templomba segédkántor keresztetik. Évi fizetése 3400 korona lakás, fűtés és világítás, azonkívül 80—100 kor. havi gyertyajövedelem. Az állás azonnal elfoglalandó. Értekezni lehet *Csanák Elemér* karnagy és tanárnál.
877—2

A szentesi róm. kath. iskoláknál egy tanítói állás megüresedvén, arra ezennel pályázat hirdették. Fizetése: a hitközség pénztárából 840 kor. és 360 kor. lakbér, államszegélyből fizeteskiegészítés, illetőleg a törvényes fizetés-emelések. Csak férfiak pályázhatnak, a folyamodványok *november 29-ig* a szentesi róm. kath. iskolaszékhez intézendők. *Biró Pál* róm. kath. iskolaszéki jegyző.
880—1

Kiskunmajsza községhez tartozó Kömpöc pusztán osztatlan vegyes róm. kath. iskolához tanítói állásra pályázat hirdették. Javadalma: 1200 kor. lezdőfizetés, lakás és az iskolaépülettel, 2 magyar hold föld jövedelme. Pályázhatnak okleveles férfi- és nőtanítók. Pályázati határidő jelen hirdetmény megjelenésétől számított 10 nap. Kellően felszerelt kérvények a róm. kath. iskolaszékhez Kiskunmajsára (Pestm.) küldendők.
881—1

Kiskunmajsza községhez tartozó Kiskunfélegyháza és Kecskemét közötti vasutvonalon fekvő Majsajakabszálás pusztán a II-ik számú osztatlan, vegyes, róm. kath. iskolához tanítói állásra pályázat hirdették. Javadalma: róm. kath. iskolapénztárból évi 100 kor., 20 kor. kertilletmény, lakás, államszegély évi 1100 kor. Pályázhatnak okleveles férfi- és nőtanítók. Pályázati határidő jelen hirdetmény megjelenésétől számított 10 nap. Kellően felszerelt kérvények róm. kath. iskolaszék címére Kiskunmajsára (Pestm.) küldendők.
885—1

Veszprémi egyházmegye.

A bucsúszentlászlói plébániához tartozó nemeshetési (Zalam.) róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdették. Javadalma: törvényes fizetés 240 kor. lakbérrel. Kötelessége I—II. osztály tanítása és ismétlősök oktatása. Nők is pályázhatnak. Kérvények teljesen felszerelve *nov. 23-ig* beküldendők. Választás *nov. 24-én.* Állás azonnal elfoglalandó. *Brucker Celestin* iskolaszéki elnök.
879—1

A zalavári róm. kath. iskolaszék a kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: 1. lakás 3 szoba és tartozéka, 2. kert és rét beltelekben 70 kor. 3. 10 m. hold elsőosztályú szántóföld 440 kor. 4. 4 m. hold rét 136 kor. 5. 8 drb. marhalegeltetés 64 kor. 6. sertéslegettetés 45 kor. 7. Párgabona 307 pár után 76 p. m. rozs 38350 kor. 8. Párpénz 6140 kor. 9. Tüzfifa a legelőilleték megfelelő 20 kor. 10. Az uradalomtól járó fa levágatása és fuvarja 30 kor. 11. Tandíjpótló államszegély 160 kor. 12. Ismétlősök oktatásáért 60 kor. 13. Stóla 100 kor. 14. Grattonale 3 p. mérő rozs, 3 p. m. buza, 3 akó bór 8250 kor. 15. 20 m³ tüzfifa 74 kor. 16. Kézpénz 5 kor. 17. Község pénztárából 500 kor. Kötelesség díjlevél szerint. Határidő *dec. 15.* Választás *dec. 17.* Személyes megjelenés kívánatik. Állás 1919. jan. 1-én elfoglalandó. *Iskolaszéki elnök.*
882—1

A balatonudrédi róm. kath. három tanterős iskola-iskolaszéke a működés folytán megüresedett osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetés az iskolaszéktől 600 kor. és 240 kor. lakáspénz, a többi államszegély. Pályázhatnak ökl. férfi- vagy nőtanítók. A megválasztott a kántoriában segédkezni tartozik. Pályázati határidő dec. 15. Az állás azonnal elfoglalandó. *Iskolaszék* 890—1

Fazekasdenes puszára (Somogy.) róm. kath. tanító kerestek. Javadalma: háromszobás lakás, melléképületek, mindenütt 1320 kor., 340 liter bor, lakás és iskola-területre 40 méter tűzifa, egy és fél kat. hold kert, törvényszerű erődös korpótelek. Köteleseégei: a mindennapi és ismétlő iskolások tanítása, temetések, vasárnap- és ünnepeken litániák végzése. Folyamodványok méit. báró Miklós *Inkey József* iskolafenntartó úrhoz címezve a mielőldi (Somogy.) plébániára küldendők *december 25-ig.* 890—1

A zalaszabari róm. kath. iskolaszék törvényes javadalommal tendés osztálytanítói állásra *dec. 20-ig* pályázatot hirdet. Nők is pályázhatnak. Kérvények *iskolaszéknek* Zalaszabar küldendők. 914—1

Cserétek huszonöt (ezerkétszáz ölével) hold jóminőségű földdel, gyümölcsös kerttel, hatvanhárom mérő gabonával, leütőszáznegyvenöt korona késpénzzel, fizetékiegészítésbe ezer koronával (jövőre kevesebbe) felvett, három szobával, minden melléképülettel ellátott lakással, négyszáz korona stórával, jelenben pár ezer korona mellékessel javadalmazott magyar, róm. kath. filiális kántortanítói állásról, posta, távirat, vasúti állomással, orvossal, gyógyszerrel rendelkező, nagy társadalmú, regényes, balatonvidéki hármass községből erdős, vízment, egészséges, magyar vagy némettel vegyes filiális, esetleg máterbéli, hasonló javadalma, közlekedési viszonyú kántortanítói állásra. Előny: dunántúli, különösen: Esztergomváci, Bakony, mecsekvidékbelieknek Részletes adatoknak tényleg megfelelő ajánlatok «Balaton» kiadóhivatalba. Námén jó. Az ezer koronába felvett javadalom ez évi értéke 8500 korona volt feles. 912—2

A hatéterről visszatért ökl. tanító állást keres. Cím: *Urban Ferenc* ökl. tanító Nyir, u. p. Máias (Bárm.). 888—1

Kántorságban jártas róm. kath. tanítót keresek. Fizetése: teljes ellátás és havi 100 kor. Hivatalának megfelelő rövid idő alatt igen jó álláshoz juthat. Az állás *azonnal* elfoglalandó. Tatárszentgyörgy (Pestm.) Csász *Pál*, kántortanító. 909—1

Róm. kath. kántorságédel keresek. Fizetés megegyezése szerint Nyugdíjasok is pályázhatnak. Életkor családi állapotra vonatkozó adatok közlését kérem. Munkács *Rilly János* róm. kath. orgonista. 906—1

Kérekem a plébános urakhoz. Felvidéki tót községben működő erős hangú, jó orgonista csak magyarul beszélő, okleveles kántortanító; tekintettel a felvidéki helyzetre, sürgősen hasonló állást keres; írta magyar községben. Ajánlatokat továbbít a *kiadóhivatal.* 908—3

Ifjúsági szindarabújdonságok.

Hatásos, könnyen előadható iskolai, ifjúsági és műkedvelő szindarabok: 903—7

A hadiárva. Kárpátokban. Rákóczi lobogója. Muszka völgyen. Főhadnagy úr sarcol. Teréz néni. Napországbán. A legszebb ruha. Előkválság. Három királyok. Március 15. Talpra magyar! Szabad-ág ünnepe. Öreg honvéd. Hazaáruló. Honvéd szíve. Erzsébet királyné.

4 szindarab 600, 8 szindarab 12 K, az egész sorozat (17 szindarab) 20 K ajánlott küldéssel, a pénz előzetes beküldése ellenében. Utánvétél 30 fillérrel több. Küldi:

Magyar Írók r.-t. Budapest, I., Budafoki-út 22.

Vaday József ig.-tan.

Egységes Tananyagbeosztása.

Az I—VI. oszt. kötelező miniszteri tanmenete egy fizetben (6 65 kor.) a két Pottfüzettel (Új Órarendek és Ismétlők) 12 75 koronáért ajánlva rendelhető a szerzőnél, Nagyvárad. (Kőrös-u. 43. sz.) 868—2

Stampay

ének- és imakönyve az ismert háborús és békeimákkal és énekekkel bővítve, 256 oldallal, csinos kemény papírkötésben 2 50 kor., finom bőrpapírkötésben 3 50 kor., művészi kötésben 10 kor. Tízre egy ingyen, 40 old. kotta ingyen, köve 2 kor. Kapható a szerzőnél Kőbölkuton, Esztergom. 855—9

Karácsonyi Pásztor dal 1918-ra.

V. füz. 3 kor. Kis Jézusunk, a hősök frontja vár. 1917-re IV. füz. 3 kor. Fenyőgallyas kis Jézuskám 1916-ra. III. füz. 3 kor. Jézus élete. II. füz. 3 kor. Karácsonyesti örömdal I. füz. 3 kor. C, G, D, A, E-dur duda (összesen 5 füzet) darabonként 2 kor. 40 fillér. Unnepélyes preludiumok a 25 ik pasztorale 7 50 kor.

Kaphatók: 847—2

KONTOR ELEK BUDAPEST,
II., Lánchid-utca 2. szám.

HEGEDŰ, TÁROGATÓ HARMONIUM

vagy bármely más hangszer vásárlása előtt kérje saját érdekében a kivánt hangszerről szóló árjegyzéket, melyet ingyen küld

az ország legnagyobb hangszergyára

STOWASSER

császári és királyi udvari szállító, a jav. Rákóczi-tárogató feltalálója.

Budapest, II., Lánchid-u. 5.

Régi hangszerek vétele, becserélése és művészi javítása.

Legrégibb cég. Alapított 1770.